

Seskarö-Bladet

NR 4 2011 DECEMBER

ÅRGÅNG 93

Ansvarig utgivare: *Maud Videhult*, Seskarö Hembygdsförening, Fridhemsvägen 16, 953 94 Seskarö, Tel 0922-205 80
Redaktion: *Susanne Westberg* redaktör, *Sinnika Vestman*, *Karolina Korpioja*, *Peter Apelqvist*. Tryck GJ Offset, Kalix

Höstfest i strålande sommarväder!

Seskarö IF anordnade lördagen den 17:e september en höstfest på idrottsplan. Solen sken från en klarblå himmel, och värmdde de ca 70 besökarna som kommit för att ta del av SIF:s nya arrangemang.

Stora och små fick prova på orientering, boule och tipspromenader. Alla bjöds på fika, och många passade på att köpa en varmkorv eller nypoppade popcorn att njuta av i solskenet.

Dagen avslutades med en fotbollsmatch på den fina gräsplanen. Många var de barn och ungdomar mellan ca 6-16 år, som ville vara med och spela. Det var härligt att se ett så stort gäng av öns unga kämpa och ha kul ute på fotbollsplanen.

Karolina Korpioja

Full fart i benen på de unga spelarna på fotbollsplanen

Wilma Lundbäck tar en paus från boule-spelandet

Seskarö konst & Hantverksförening

Är en förening med många aktiviteter. Dom anordnar ett flertal kurser som alla vi konstintresserade kan delta i. Bland annat en sidenmålningskurs som ni kan läsa om på sidan 5.

Bilden till höger är från föreningens just nu pågående utställning på Haparanda Stadsbibliotek. Utställningen pågår fram till den 10 december.

Trojanerna

– ny bok av Tommy Eriksson

Tommy var inbjuden till kiosken 8 oktober för att signera sitt verk "Trojanerna". Här ser vi författaren med intresserade läsare.

Tommy som bor i Luleå men är bördig från ön och har sommarboende här, har gjort en resa som krävt sin man. Han drabbades av en stroke i januari 2007 och tog sig successivt tillbaka till livet igen. Vård- och assistansföretaget Inre Kraft i Norr har hjälpt honom med rehabiliteringen och i den ingick författandet. De har även bidragit ekonomiskt till utgivningen. Tommy har haft många strängar på sin lyra, journalist, radio- och teleingenjör, diakon och politisk tjänsteman. Men just den här resan började på en surströmmingsfest i Örnäset. Vårdarna började berätta om vad de hört om det här med ubåtar i Törefjärden. Skrönor eller sanning? Törejakten pågick under sommaren 1987 och något måste de ha jagat för det var ett stort pådrag. Alla har väl Karlskrona och U-137 samt pådragen i Hårsfjärden i färskt minne. Tommy ville egentligen göra ett reportage som reporter på Lerums tidning men han råddes att skriva om det i romanform i stället.

Tillfället kom och boken färdigställdes i år och gavs ut på Faun förlag. Tommy berättar att när han började skriva var det så intressant att han bara måste fortsätta. Han beskriver det som en prestation att nu se boken i tryck. Boken fanns med på bokmässan i Göteborg och böckerna tog i princip slut, nu går det cirka två stycken per

dag. Vad händer nu i ditt liv? - Jag har en självbiografi som i stort sett är färdig som heter "Spegel, spegel på väggen där", den innehåller reflexer och backspeglar från Seskarö. En äventyrsroman är också på gång om röda oljetransporter och där dyker två figurer upp igen från Trojanerna.

//Sussi.

Bok om Seskarö

Bengt-Göran Nilsson, Kalix har nyligen producerat denna bok och den kom nyss från tryckeriet.

Manuset är skrivet av förre förvaltaren på Sandviks Sägverk, *Abner Lindahl*.

Han var ju under många år kyrkvård vid Seskarö Kyrka och skänkte bl a Lilla klockan.

Om detta skriver han ganska utförligt. Bengt-Göran har gett

manuset kapitelnamn och mellanrubriker samt tagit fram bilder och gjort en del kommentarer.

Bruks- och sågverksklubbar som jag mött i TÖRE och SESKARÖ

"Handlar ju delvis om sågarna i Töre och Seskarö samt om diverse personal vid densamma. Men också om fritidsintressen och mycket intressant material om folktro bl a. samt även några sägner från Seskarö.

Det är ett drygt 50 år gammalt manus av en f d förvaltare vid Sand-

vikssågen på Seskarö som jag tyckte var värt ett bättre öde än att ligga i min skrivbordslåda.

Därför blev det en bok av det hela." berättar Bengt-Göran.

Vi bifogar en länk till hemsidan där boken finns med bild och en liten presentation samt telefonnummer till Bengt-Göran. Tel: 0923-77592,070-3290963

<http://goto.glocalnet.net/Kalixius> och <http://goto.glocalnet.net/bgkonsult/abnerbok.htm>

Ur led är tiden! Var ute på promenad den 10 nov. och sprang på ett gäng kantareller!

Seskarö Bensen och Service

Vi vill tacka alla som så helhjärtat på olika sätt stöder vår verksamhet och önska

God JUL och Gott nytt år!

Vi är redan många som hjälps åt men vill bli fler. Kom Du också med och utveckla verksamheten!

Paltfredag på Kiosken!

Tre glada damer hade lagat palt som serverades under fredagen den 28 oktober.

Elisabeth Videhult Harr, Ingegerd Wennberg och Maud Videhult skötte paltruljansen.

Välbesökt och de som inte kunde ta sig till kiosken fick paltenhemkörd.

//Sussi.

Modevisning

Den återkommande och efterlängtade modevisningen av *Mulligt och Gulligt* gick av stapeln den 19 oktober. Det var ett 20-tal kvinnor och några modiga män som trotsade regn och rusk och kom till Folkets Hus för att se höstens och vinterns trender i modebranschen. Sex av öns paranta damer visade kläder i alla storlekar. Allt från vinterjackor till festkläder och vardagskläder. Efter fiket och modevisningen blev det full fart på klädförsäljningen. Vid 21.30 gick dom sista kunderna hem nöjda och glada. På bilden ser vi modellerna *Ingegerd Wennberg* och *Thea Mjørnerud*.

Hälsar Maud

SWET
SESKARÖ WÄRDSHUS

Boka julbordet hos oss!

Fre, lör- och söndagar

0922-202 44

En sjömans grav

Under många år var hamnarna på Seskarö centrala platser för befolkningen. Under sommarhalvåret kom fartyg från olika delar av världen till ön för att lasta virke. Detta började redan kring 1890 och fortgick in på 1970-talet. Besättningarna färgsatte öns liv och betydde också en hel del ekonomiskt för Seskarö. I samband med dessa fartygsbesök hände en del, också med tragiskt innehåll. Ett fartygsbesök har kvarlämnat ett påtagligt minnesmärke; gravstenen över *Janis Gunars Prieditis*.

Den unge lettäländaren Janis kom som besättningsman med s/s Kaupo, ett lettiskt fartyg under brittisk flagg, till ön och drunknade lördagen den 19 juli 1947. När hans fartyg under befäl av kapten Kirmuska lämnade ön hade han ännu inte återfunnits.

S/S Kaupo var alltså ett lettiskt fartyg som lyckats undkomma den sovjetiska ockupationen. Ångfartyget återkom aldrig till Seskarö, däremot lastade det virke i såväl Karlsborg som Båtskärsnäs senare under året. Vid besöket i Karlsborg i slutet av juli kom ett femtontal från befälet och manskapet för att vara med om jordfästningen av Janis vars kropp påträffats. Någon från Janis släkt kunde givetvis inte närvara. Komminister *Sten Stenudd* förrättade jordfästningen. Haparandabladet skrev att det var en gripande jordfästningshögtidlighet.

Direkt citat ur HB:

”En lettisk begravningspsalm sjöngs och enligt lettisk ritual strödde var och en av de närvarande tre nypor jord på kistan. Från mäklarfirman *Emil Fredriksson & Co* nedlades en krans och öbefolkningen hedrade den omkomne med blommor och sång.”

Senare under hösten kom kapten Kirmuska till Seskarö med gravstenen. Graven ligger avskild från övriga gravar. *Erik Wärstedt* berättade för undertecknad att man bland seskaröborna inte tyckte om placeringen där.

Under några år var gravstenen försvunnen från kyrkogården men återfanns så småningom i skogen i närheten. Från s/s Kaupos besök har jag påtagliga minnen, då kaptenen och hans hustru *Margareta* besökte vårt hem några dagar efter att Janis förolyckats. Bland annat gick vi i

Janis Gunars Prieditis grav på Seskarö kyrkogård. På lettiska står det ungefär så: Här vilar i Guds frid.

Bildtext: Från vänster kapten K.Kirmuska, Vilma Kummu, Göta och Ernst Nyström samt hunden Rex och Karl-Erik Nyström. Bilden tagen på piren nedanför Sorttigården.

den vackra julikvällen ända till Sorttigården innan kaffe dracks hemma hos oss. Vid kapten Kirmuskas ovan relaterade besök fick min far foton tagna kvällen den 23 juli 1947.

Karl-Erik Nyström

Salong Primadonna

Storgatan 88, Haparanda

Öppet, tisdag-fredag.

Tel: 0922-103 80, 076-8193442

Dam- och herrfrisering.

Perm. + klipp, 580:-

Slingor + klipp kort hår, 580:-

Herrklipp, 250:-

Välkomna!

Sköna Stunder på Seskarö!

Det är vad **Kirsi Virsunen** kan erbjuda, hon har nämligen öppnat ett **massage- och day-spa** här på ön.

Hennes företagsidé är att erbjuda kroppsbehandlingar såsom Hot Stone Massage, Thailandsk massage med örtknyten, klassisk finsk massage, magnetterapi samt massage med aromatiska oljor. Ansiktspeeling och mask som hon gör av ekologiska färskvaror beroende på hudtyp.

Kirsi är utbildad massageterapeut och har jobbat med det i femton år, hon har även en undersköterskeutbildning i botten samt gått kurs i indisk huvudmassage. Till en början kommer hon att hålla till hemma och det kommer att bli en egen ingång till hennes "Sköna stunder". Bokningar har redan börjat komma in och tanken är att söka sig till större lokaler längre fram. Vill man ha ett hembesök går det också bra. Kirsi besöker företag, hon har även tänkt erbjuda turister och sommarboende sina tjänster. "Jag vill erbjuda folk vad som inte finns här" och hon

trycker just på den thailändska massagen som inte finns någon annanstans. För de äldre eller om man har diabetes, dålig blodcirkulation mm kan hon massera och ta hand om fötterna. Till sist vill Kirsi hälsa alla hjärtligt välkomna och vi önskar lycka till!

Sköna stunder finns på Strandvägen 25, bokar gör du på tel: 073-0390658.

//Sussi.

Kurs i sidenmålning

Seskarö Konst och Hantverksförening, jodå konstklubben har bytt namn, ordnade en sidenmålningkurs på Seskarö tidigt på hösten. Deltagarna fick lära sig olika tekniker och arbetssätt när det gäller denna konstart. Ledare för kursen var *Paula Murto* Haparanda.

Seskarö Konst & Hantverksförening vill önska alla en God Jul och ett Gott Nytt År. Vi välkomnar nya som gamla medlemmar till ett nytt kreativt konstår.

Alla deltagare samlade på en bild, ledare Paula Murto längst till vänster på vänstra bilden. Till höger, Heidi Rönkkö i full koncentration. Kursen hölls i två dagar.

Föreläsning och filmvisning

Folk strömmade till när Hembygdsföreningen i samverkan med Seskarö PRO, Seskaröföretagen Protron Elektronik AB och ScandiDelux ordnade en filmkväll 8/11 om olika naturupplevelser. Filmaren **Göran Emerius** berättade om bakgrunden till filmerna "I vargens spår". Han tog oss sedan med på rovdjurspaning i "Björnmarker" och avslutade kvällen med en film om ödemarksfiske i Kamtjatka i Sibirien. Ett 60-tal Seskaröbor både unga och gamla njöt av den kända naturfotografen **Göran Emerius** fantastiska filmer. Resan började med en film från norra Kanada som visade fritt levande vargar. På nära håll kunde man följa fritt levande vargars liv. Sen fortsatte resan till ett gömsle i norra Finland mot ryska gränsen, där ett finskt företag erbjöd folk s k ekoturismupplevelse.

Genom att man la ut åtel kunde man locka fram bl. a björn och från en skyddad plats få uppleva björn i fria naturen. I området fanns även

vargflokar som sida vid sida med björn kunde äta av samma åtel. Kvällen avslutades med en film om en fiskeresan i Kamtjatka. **Göran Emerius** tillsammans med ett gäng fiskeentusiaster färdades i gummi-båtar nedför en älv under en vecka för flugfiske.

Älven var mycket fiskrik på olika slag av lax. Man tog den fisk som

man åt för dagen, resten av fisken släpps tillbaka. Grejen var att fånga fisken.

Den stora skaran besökande lämnade Folkets Hus två timmar senare fylld av upplevelser, vackra vyer i mötet med en inspirerande föreläsare och filmare.

//Maud Videhult.

Sång- och musik

På bilden ser vi **Hans Innala** och **Elisa Kokkonen**, båda har provat lyckan i två olika musiksammanhang. Elisa sjöng in en ljudfil för "The Voice" som snart kommer i tv4. Inte helt lätt, trettio sekunder varken mer eller mindre ville de ha. Hon sjöng en bit av "Forever" av Kiss.

Hans håller på och mixar och ska göra en låt i genren trance, han har också anmält sig i en tävling. Där är deadline den 15/11, vi får återkomma i nästa nummer. Tyvärr kom inte Elisa med, över tvåtusen hade anmält sig men det var ändå en rolig grej.

Vi ska också nämna **Tomas Martin** som legat en vecka på Norrbottensradion, veckans färsking (v 43) med den egenskriverna låten "Tillbaks". Inte illa för att vara en liten ö högst upp i Bottenviken!

//Sussi.

Två som provat lyckan.

Lite snack och mycket verkstad!

Teater Tre besökte Seskarö folkets hus i september och bjöd på föreställningen **KLOSS**.

Den riktade sig till barn 3-6 år men jag ska väl i sanningens namn säga att föräldrarna hade minst lika roligt. Skådespelarna Sara Myrberg, Per Dahlström och Bert Gradin använde sig av klossar i olika storlekar när de gestaltade hur man funkar i grupp och ställer frågan "vad är roligast, bygga eller riva?" Till en början, försiktigt trevande börjar man bygga tillsammans. Sedan blir man mer modig och tittar lite snett på varandra och börjar riva och bygger för sig själv för att sedan bli sams igen. Med ansiktsuttryck som säger allt samt ett och annat ord får de publiken att känna igen sig och barnen är med på noterna. De tycker förstås "riva" på frågan i början. Ensemblen som kommer från Stockholm är ute på turné och det var första gången de varit så högt upp i landet. Kameran gick varm under färden hit, de var hänfödda av vår vackra ö. *Vad tyckte då den unga publiken?*

I lilla salen var det fullt av barn och vi frågade två unga damer efter föreställningen mitt i fiket.

Alice Hovila, 6 år närmast kameran: "När de ramlade tyckte jag var roligast"

Alva Lindgren, 6 år: " Den var lite för kort, roligast var när de tog klossarna från varandra och ramlade".

//Sussi.

Håkan och Carina vill önska alla gamla och nya kunder God Jul och Gott Nytt År! Samtidigt vill de framföra ett allvarligare budskap. Behöver bygden butiken frågar sig ICA? De vill att vi lägger ner butiken på grund av sviktande kundunderlag. Hjälp oss att värna om butiken!

Din lokala butik behöver dig!

Returadress:
Seskarö Hembygdsförening
Fridhemsvägen 16
953 94 SESKARÖ

OBS NY internet-adress: www.seskaro.net

Öppettider Måndag-Torsdag kl. 12.00-16.00

Vi kan ha andra öppettider
mot bokning på tel 205 80

Kolla oss på nätet!

Tyvärr är ju bilderna i Seskarö-Bladet i svart-vitt men ni kan se hela tidningen i FÄRG på vår internetadress: **www.seskaro.net**

Ni kan också sända material, tex insändare till mullan.westberg@telia.com eller till peter@apelqvist.com

OBS! Alla föreningar på ön annonserar gratis!

Kommande gudstjänster i Haparanda

Söndag 4 dec. 2 i advent

Haparanda kyrka kl 11. Familjegudstjänst. Kyrklunch. KarlGustavs kyrka kl 11. Suomenkielinen jumalanpalvelus

Tisdag 6 dec

Haparanda kyrka kl 11. Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus, Lounatuuli kuoro.

Onsdag 7 dec

Haparanda kyrka kl 18. Luciafirande Haparanda församlingshem kl 19. Advents/julkafé med sjungalätt-kören.

Söndag 11 dec. 3 i advent

KarlGustavs kyrka kl 11. Högmässa. Haparanda kyrka kl 15. Kauneimmat joululaulut. Lounatuuli kuoro. Haparanda kyrka kl 18. Sång och bön.

Onsdag 14 dec.

Haparanda kyrka kl 18. Ungdomskyrka.

Torsdag 15 dec.

Haparanda kyrka kl 18. Körernas julkonsert.

Söndag 18 dec. 4 i advent

Kukkola bygdegård kl 11. Adventsgudstjänst med julgröt.

Haparanda kyrka kl 11. Högmässa

Haparanda kyrka kl 15. ”Ensimmäinen joulu”

KarlGustavs kyrka kl 18. Gudstjänst

Julafton

Haparanda kyrka kl 11. Julkrubba.

Juldagen – julotta

Haparanda kyrka kl 7. Haparanda kyrka kl 9. Suomenkielinen jouluaamun jumalanpalvelus
KarlGustavs kyrka kl 7. Seskarö kyrka kl 7.
Nikkala bygård kl 9. Säivis kapell kl 9.

Annandag jul

Gudstjänst i Leipijärvi kl 11.

Nyårsafton - Nyårsbön

Vuono bygård kl 13.

Haparanda kyrka kl.21

*****

Ge bort en julklapp som varar länge!

Ge bort en sommarkurs på sköna
Seskarö sommaren 2012.

Presentkort på helgkurser i

Betonggjutning

Akvarellmålning

Akrylmålning

Sidenmålning

500 kr per kurs och helg.

Kontakta Lena 070-2367776 eller

Maritha 073-8465461

Seskarö konst och hantverksförening

*****

Hembygdsföreningens styrelse 2011

Maud Videhult, ordf.	204 50
Saara Innala, kassör.	200 13
Sofia Söderholm, led.	205 44
Erika Medström, led.	212 42
Kerstin Johannessen, led.	201 31
Åsa Lindgren, led.	070-3972699
Anna-Karin Lindahl, led.	203 22
Elisabeth Harr, led.	203 07
Maj Söderholm, supp.	201 91